

Datum
14.1.2010

Nro POHADno/2010/27

Giltighetstid
Tills vidare

Författningsgrund
119 § 3 mom. i skjutvapenlagen (1/1998)

Målgrupper
Polisinrättningarna

DEAKTIVERING AV SKJUTVAPEN OCH FÖRSÄTTANDE AV VAPENDELAR I VARAKTIGT OBRUKBART SKICK

1 ALLMÄNT

Genom förordning bestäms om försättande av **skjutvapen** i varaktigt **obrukbart skick** enligt 2 § 3 mom. samt om försättande av **vapendelar** i varaktigt **obrukbart skick** enligt 3 § 2 mom. i skjutvapenlagen. Med vapendel avses patronkammare eller motsvarande del, pipa och eldrör samt slutstycke enligt 3 § 1 mom. i skjutvapenlagen.

I 2 § i skjutvapenförordningen (145/1998) finns bestämmelser om varaktigt obrukbara skjutvapen. Enligt 2 § 1 mom. anses ett skjutvapen vara varaktigt obrukbart när det har deaktiverats. I 3 § i skjutvapenförordningen finns bestämmelser om varaktigt obrukbara vapendelar. Innehav av ett skjutvapen och en vapendel som har försatts i varaktigt obrukbart skick kräver inte tillstånd.

Innehavaren av ett tillstånd som berättigar till innehav av ett skjutvapen eller en vapendel ska enligt 112 § i skjutvapenlagen inom 30 dagar från det skjutvapnet eller vapendelen försatts i varaktigt obrukbart skick **visa upp vapnet eller vapendelen** på polisinrättningen i hemkommunen. Samtidigt ska det tillståndsbevis som gäller innehavstillståndet visas upp samt på begäran överlämnas till polisen. Om en person försummar skyldigheten att visa upp skjutvapnet eller vapendelen ska hans eller hennes förfarande bedömas enligt 2 mom. 5 och 9 punkterna i straffbestämmelsen som gäller skjutvapenförfärelser i 103 § i skjutvapenlagen. Vidare ska enligt 112 a § i skjutvapenlagen den som till Finland överför eller för in ett skjutvapen eller en vapendel som försatts i varaktigt obrukbart skick inom 30 dagar från överföringen eller införseln visa upp vapnet eller vapendelen på polisinrättning för besiktning. Försummelse att iaktta skyldigheten enligt 112 a § ska bedömas enligt bestämmelsen om skjutvapenbrott i 41 kap. 1 § 1 mom. 6 punkten i strafflagen.

Polisstyrelsen meddelar med stöd av 119 § 3 mom. i skjutvapenlagen (1/1998) en anvisning om deaktivering samt försättande av vapendelar i varaktigt obrukbart skick. Denna anvisning ersätter ministeriets anvisning SM-2008-793 av 8.9.2008. Anvisningen hänför sig till åtgärder

som vidtas under anvisningens giltighetstid.

Inrikesministeriets ursprungliga anvisning av 15.9.1998 har förnyats flera gånger med samma innehåll i fråga om genomförandet av deaktivering och försättande i obrukbart skick. De svets- och bearbetningsmetoder som var i bruk vid tidpunkten då den ursprungliga anvisningen utarbetades har utvecklats så att det har blivit lättare att reaktivera vapen på nytt. Flera enligt anvisningen deaktiverade skjutvapen som gjorts om till funktionsdugliga skjutvapen har kommit i polisens besittning. Syftet med den förnyade anvisningen är att effektivt begränsa reaktiveringen av deaktiverade skjutvapen.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG (vapendirektivet) preciseras stadganden som gäller försättande av vapen i obrukbart skick. I författningen stadgas att alla skjutvapnets väsentliga delar gjorts definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra i syfte att på nytt göra skjutvapnet brukbart. Författningen förutsätter bland annat att skjutvapnets pipa, patronkammare och slutstycke samt stomme monteras ihop så stadigt att de inte kan demonteras. Medlemsstaterna ska se till att lagar, förordningar och förvaltningsföreskrifter som krävs för att iakttä direktivet sätts i kraft senast den 28 juni 2010.

2 GENOMFÖRANDE AV DEAKTIVERING OCH FÖRSÄTTANDE I OBRUKBART SKICK

Försättande av vapendelar i varaktigt obrukbart skick (deaktivering av vapendel)

En vapendel anses enligt 3 § i skjutvapenförordningen vara varaktigt obrukbar (deaktiverad) om den på grund av gjorda ändringar inte längre lämpar sig för det ändamål för vilket den är avsedd. Också i detta avseende bör ändringen vara varaktig på så sätt att det inte är möjligt att göra delen brukbar med enkla och lätt genomförbara åtgärder.

Patronkammaren deaktiveras genom att göra en öppning i patronkammarens sida utmed hela dess bredd och 4/5 av delens längd.

Pipan deaktiveras genom att göra en öppning som är minst en millimeter bred utmed hela pipans längd, dock så att vid pipans öppning blir kvar ett tio millimeter långt oskadat stycke. Alternativt kan man deaktivera pipan genom att borra hål utmed hela pipans längd med högst 50 millimeters mellanrum. Hålens diameter ska vara minst lika stor som pipans största inre diameter. Minst två hål bör borraras.

Slutstycket deaktiveras genom att ta bort slagbotten helt och hållet eller på minst tio millimeters djup. Alternativt kan slagbotten deaktiveras genom att avlägsna den snett i 45 graders vinkel. Dessutom avlägsnas alla möjliga spärrar från slutstycket eller delar med motsvarande funktion.

Deaktivering av skjutvapen

Enligt 2 § 3 mom. i skjutvapenförordningen betraktas ett skjutvapen som deaktiverat då den del av slutstycket som innesluter slagbotten, patronkammaren eller motsvarande del samt pipan eller eldröret har ändrats så att skjutning med vapnet varaktigt hindrats. Skjutvapnet ska inte kunna försättas i funktionsdugligt skick utan särskilda kunskaper och färdigheter. Enligt motiveringarna i 2 § i skjutvapenförordningen betyder detta i praktiken att endast en yrkeskunnig vapensmed eller motsvarande person borde klara av att göra vapnet brukbart.

En deaktiverad patronkammare, en deaktiverad pipa och ett deaktiverat slutstycke eller en deaktiverad kombination av patronkammare och pipa och ett deaktiverat slutstycke monteras genom att svetsa ihop delarna med varandra och i skjutvapnets stomme så att endast en yrkeskunnig vapensmed eller motsvarande person kan försätta skjutvapnet i brukbart skick eller lösgöra delarna och försätta dem i brukbart skick.

Ett deaktiverat skjutvapens patronkammare och pipa ska vara öppna så att det är möjligt att kontrollera deaktiveringen genom att granska vapnet exempelvis med endoskop.

För att montera ihop delar som är tillverkade av aluminium, plast och andra material, så att de inte kan svetsas ihop med delarna av stål, bör man använda andra lämpliga och tillförlitliga monteringsmetoder såsom montering med tappar.

I fråga om pansarvärnspjäser, granatkastare, bakladdade artilleripjäser samt skjutvapen som till konstruktion och användning motsvarar dessa, samt i fråga om missil- och raketsystem, ger Polisstyrelsen vid behov anvisningar om vapenspecifik deaktivering. Polisstyrelsen ger närmare anvisningar om deaktivering av skjutvapen vilkas konstruktion kan kräva anpassning av ändringsåtgärderna.

3 FASTSTÄLLANDE AV DEAKTIVERING OCH FÖRSÄTTANDE I OBRUKBART SKICK

Deaktivering och försättande i obrukbart skick fastställs av hemkommunens polisinrättning med stöd av 112 § och 112 a § i skjutvapenlagen. Det är fråga om ett beslut i skjutvapenärende som meddelats av polisen, i vilket man kan söka ändring enligt 118 § i skjutvapenlagen. En ändamålsenlig anteckning om ärendet ska göras i uppgifterna om ifrågavarande skjutvapen eller vapendel och tillståndshavaren i polisens register.

På kundens begäran bör ett separat intyg ges över godkännandet av deaktiveringen eller försättandet i obrukbart skick, med myndigheternas stämpel och underskrift, av vilket framgår bl.a. så noggranna uppgifter som möjligt om skjutvapnet och vapendelen i tillämpliga delar, på motsvarande sätt som i tillståndsbeviset för skjutvapnet och vapendelen. För intyg som ges på begäran av kunden uppbärs en avgift i enlighet med polisens beslut om avgifter.

Tillverkningsnumren på vissa skjutvapen finns på sådana ställen på skjutvapnets delar som inte är synliga efter deaktiveringen, så att skjutvapnet inte kan identifieras. De deaktiverade delarna av dessa skjutvapen bör uppvisas för polisen för identifiering av skjutvapnet före deaktiveringen och efter deaktiveringen för att fastställa att skjutvapnet deaktiverats. Alternativt kan man be polisen närvara då skjutvapnet deaktiveras för att identifiera vapnet och fastställa deaktiveringen. Sådana skjutvapen är typiskt hagelgevär med vikbar kolv.

Polisinrättningens egen sakkunskap räcker inte alltid till för att fastställa att ändringarna är ändamålsenliga. Polisinrättningen ska vid behov leverera det deaktiverade skjutvapnet eller en vapendel som försatts i obrukbart skick till Polisstyrelsen för att fastställa att ändringarna är ändamålsenliga.

Ytterligare information om deaktiveringen ger inspektör Juha Suutari tfn 071 87 81876 och inspektör Kari Tikkanen tfn 071 87 81878

Polisöverdirektör

Mikko Paatero

Chef för tillståndsförvaltningen

Anne Aaltonen

SÄNDLISTA

Polisinrättningarna
Centralkriminalpolisen
Polisens teknikcentral
Huvudstaben
Staben för Arméns Materielverk

FÖR KÄNNEDOM

Minister Anne Holmlund, inrikesministeriet
Statssekreterare Antti Peltari, inrikesministeriet
Kanslichef Ritva Viljanen, inrikesministeriet
Avdelningschef Kauko Aaltomaa, inrikesministeriets polisavdelning